

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης

2009/2175(INI)

24.2.2010

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης

προς την Επιτροπή Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών

σχετικά με τις νέες εξελίξεις στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων
(2009/2175(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Oldřich Vlasák

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης καλεί την Επιτροπή Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. υπογραμμίζει ότι, παρόλο που οι τοπικές και περιφερειακές αρχές συγκαταλέγονται μεταξύ των μεγαλύτερων αγοραστών της Ευρώπης και διαδραματίζουν, κατά συνέπεια, σημαντικό ρόλο στην εφαρμογή κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις, ο σύνθετος χαρακτήρας των κανόνων που έχουν θεσπιστεί ως προς το δίκαιο του ανταγωνισμού και το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων σημαίνει ότι συχνά υπάρχει έλλειψη εμπειρογνωμοσύνης για το νομικό πλαίσιο και την εφαρμογή του και κατάλληλης εκπαίδευσης και κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις σε επίπεδο υπο-εθνικών αρχών· καλεί τα κράτη μέλη να οργανώσουν μαθήματα κατάρτισης σχετικά με τους κανόνες δημοσίων συμβάσεων (συμπεριλαμβανομένων ειδικών πτυχών, όπως κοινωνικών, περιβαλλοντικών κριτηρίων και κριτηρίων ποικιλομορφίας και ισότητας) και να ενθαρρύνουν τη χρήση ΤΠΕ για τη βελτίωση της κατανόησης των κανόνων αυτών και των διοικητικών ικανοτήτων των τοπικών και των περιφερειακών αρχών· σε αυτό το πλαίσιο, επισημαίνει τη δυνατότητα να δημιουργηθούν όμιλοι δημοσίων συμβάσεων σε περιφερειακό επίπεδο βασισμένοι στη συνεργασία μεταξύ τοπικών και περιφερειακών αρχών, που θα μπορούσαν να βελτιώσουν σημαντικά την απόδοση και αποτελεσματικότητα των δημοσίων συμβάσεων μέσα από τις επαφές και τις αμοιβαίες ανταλλαγές εμπειριών και πληροφοριών· επισημαίνει περαιτέρω ότι οι προσπάθειες για την αποκάλυψη και τη μείωση των κρουσμάτων διαφθοράς σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο πρέπει να συνεχιστούν μέσω της καθιέρωσης εκπαίδευσης και της παροχής πληροφοριών και δημοσιότητας·
2. τονίζει ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο τακτικά αναφέρει στις ετήσιες εκθέσεις του για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ, καθώς και στην τελευταία ετήσια έκθεσή του για το οικονομικό έτος 2008 ότι η μη συμμόρφωση προς τους κανόνες δημοσίων συμβάσεων της ΕΕ αποτελεί μια από τις δυο συχνότερες αιτίες σφαλμάτων και παρατυπιών κατά την εκτέλεση ευρωπαϊκών έργων συγχρηματοδοτούμενων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και από το Ταμείο Συνοχής· υπογραμμίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι οι παρατυπίες συχνά προκαλούνται λόγω της εσφαλμένης μεταφοράς των κανόνων της ΕΕ σε εθνικό επίπεδο και των διαφορών στους κανόνες που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναθεωρήσουν, σε συνεργασία με περιφερειακές και τοπικές αρχές, τα διάφορα σύνολα κανόνων που διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις, με σκοπό να ενοποιηθούν οι κανόνες αυτοί και να απλοποιηθεί το όλο νομικό πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις, ειδικότερα με την προοπτική να μειωθεί ο κίνδυνος σφαλμάτων και να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα στην αξιοποίηση των Διαρθρωτικών Ταμείων·
3. θεωρεί ότι δεν είναι μόνο το κόστος και ο σύνθετος χαρακτήρας που μπορεί να αποδειχθούν αποτρεπτικά, αλλά και ο χρόνος που απαιτείται για να ολοκληρωθεί η διαδικασία που αφορά δημόσια σύμβαση, και η απειλή νομικών ενεργειών υπό τη μορφή χρονοβόρων διαδικασιών ενστάσεων που συχνά παρακωλύονται από διάφορους παράγοντες· για το λόγο αυτό χαιρετίζει το γεγονός ότι το σχέδιο αποκατάστασης καθιστά δυνατή την εφαρμογή, στο πλαίσιο μεγάλων δημοσίων έργων, συγκεκριμένα

κατά το 2009 και το 2010, ταχύτερων μορφών των διαδικασιών που αναφέρονται στις οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις· καλεί τα κράτη μέλη να κάνουν χρήση της διαδικασίας και να βοηθήσουν τις τοπικές και περιφερειακές αρχές στην εφαρμογή αυτών των διαδικασιών, σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με τις συνήθειες κανονιστικές διατάξεις δημοσίων συμβάσεων·

4. καλεί την Επιτροπή να εξετάσει τη δυνατότητα χρήσης, ακόμη και μετά το 2010, συντομευμένων διαδικασιών σε σχέση με τα Διαρθρωτικά Ταμεία καθώς και μια παράταση της προσωρινής αύξησης των τιμών κατωφλίου, με σκοπό ειδικότερα την επιτάχυνση των επενδύσεων·
5. εκφράζει την απογοήτευσή του για το γεγονός ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι χρηματοδοτήσεις από τα Διαρθρωτικά Ταμεία για έργα υποδομών που ανελήφθησαν στο πλαίσιο σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και οι σχετικές συμβάσεις με ιδιωτικούς φορείς, οι οποίες συνάπτονται βάσει κανόνων δημοσίων συμβάσεων και εκτελούνται σε υπο-εθνικό επίπεδο, έχουν οδηγήσει, ως αποτέλεσμα των πολύ περίπλοκων διαδικασιών ανάθεσης, σε απώλεια επιχορηγήσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι οποίες ήταν προηγουμένως διαθέσιμες για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης υποδομών· εκφράζει την πεποίθηση ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αρθούν τα εμπόδια για συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, εάν η ΕΕ επιθυμεί να έχει οποιαδήποτε πιθανότητα να πραγματοποιήσει τις απαιτούμενες επενδύσεις σε υποδομή και υπηρεσίες ποιότητας· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι δημόσιες συμβάσεις και οι κανόνες εφαρμογής των Διαρθρωτικών Ταμείων σχηματίζουν ένα συνεκτικό πλαίσιο για συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, με σκοπό να υπάρξει ασφάλεια δικαίου για όλους τους ενδιαφερόμενους παράγοντες και να μειωθεί η πίεση στους δημόσιους προϋπολογισμούς, στο πλαίσιο της αρχής της συγχρηματοδότησης και στον απόηχο της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης·
6. αναγνωρίζει το δικαίωμα των τοπικών και περιφερειακών αρχών να αποφασίζουν με δημοκρατικό τρόπο όσον αφορά τα βέλτιστα μέσα παροχής δημοσίων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων αποφάσεων να καταφεύγουν σε εταιρίες, των οποίων είναι ιδιοκτήτριες ή τις οποίες ελέγχουν χωρίς συμμετοχή ιδιωτών· εκφράζει την πεποίθηση ότι, ακόμα και δίχως υποχρεωτική πρόσκληση υποβολής προσφορών, η διακοινοτική συνεργασία ή άλλες μορφές συνεργασίας δημόσιου-ιδιωτικού τομέα για την παροχή υπηρεσιών θα πρέπει να γίνονται αποδεκτές ως νόμιμος τρόπος παροχής υπηρεσιών και ότι οι υπο-εθνικοί φορείς θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αναθέτουν καθήκοντα σχετιζόμενα με την παροχή δημοσίων υπηρεσιών σε εταιρίες των οποίων είναι ιδιοκτήτριες ή τις οποίες ελέγχουν·
7. επισημαίνει ότι οι πρωτοβουλίες της Επιτροπής σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις χρειάζονται καλύτερο συντονισμό, ώστε να μην υπονομευθεί η συνοχή με τις ευρωπαϊκές οδηγίες περί δημοσίων συμβάσεων και να μην προκληθούν νομικά προβλήματα για τους φορείς· ζητεί επ' αυτού έναν καλύτερο συντονισμό εντός της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας μιας ενιαίας ιστοσελίδας με σαφείς δομές, για την προαγωγή της νομοθετικής διαφάνειας σε αυτό τον τομέα·
8. τονίζει την ανάγκη του να ενθαρρυνθούν οι ΜΜΕ να συμμετάσχουν σε διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων των τοπικών και περιφερειακών αρχών, βάσει των γενικών στόχων

της ΕΕ που αφορούν την στήριξη των ΜΜΕ· επισημαίνει ότι η αυξημένη συμμετοχή των ΜΜΕ μπορεί να διασφαλιστεί μέσα από την κατάλληλη παροχή πληροφοριών, συμβουλών και μαθημάτων επιμόρφωσης καθώς και πρακτικής υποστήριξης·

9. συμμερίζεται τις ανησυχίες που εκφράστηκαν από πολλές τοπικές αρχές ως απάντηση στην ερμηνεία των αποφάσεων¹ του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στον τομέα της αστικής ανάπτυξης· εκφράζει την έντονη πεποίθηση ότι η λειτουργικώς και νομικώς αυστηρή εφαρμογή των κανόνων δημοσίων συμβάσεων μπορεί να εμποδίσει την αστική ανάπτυξη· καλεί την Επιτροπή να καταρτίσει, σε στενή συνεργασία με το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, τους αντίστοιχους κανόνες δημοσίων συμβάσεων με επαρκώς ευκρινή τρόπο ώστε να μπορούν οι αναθέτουσες αρχές να εντοπίζουν με σαφήνεια ποιες συμβάσεις δημοσίων έργων και ποιες εκχωρήσεις υπόκεινται στους κανόνες δημοσίων συμβάσεων και επομένως να μπορούν να κάνουν τη διάκριση μεταξύ αυτών των συμβάσεων και εκχωρήσεων και των έργων αστικής ανάπτυξης τα οποία δεν υπόκεινται στους κανόνες αυτούς, ώστε να διευκολυνθούν οι έγγειες συμφωνίες μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα χωρίς την περιττή προϋπόθεση της προκήρυξης πρόσκλησης για την υποβολή προσφορών και χωρίς να τεθούν σε κίνδυνο η εξουσία και το δικαίωμα των τοπικών αρχών να αποφασίζουν σχετικά με το πώς θέλουν να αναπτύξουν την περιοχή τους· αναμένει με μεγάλο ενδιαφέρον την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-451/08· συμφωνεί με την άποψη που διατύπωσε ο Γενικός Εισαγγελέας του Δικαστηρίου στις 17 Νοεμβρίου 2009 στην υπόθεση C-451/08: "Οι ευρείς και φιλόδοξοι στόχοι της οδηγίας, οι οποίοι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την ερμηνεία της, δεν πρέπει εντούτοις να οδηγήσουν στο συμπέρασμα ότι, λόγω του σκοπού της εν λόγω νομοθετικής πράξεως, το πεδίο εφαρμογής της μπορεί να επεκταθεί απεριόριστα" (παράγραφος 35)· διαφορετικά, υπάρχει ο κίνδυνος να γίνει δεκτό "ότι στους κανόνες της οδηγίας υπόκειται κάθε πολεοδομική δραστηριότητα· πράγματι, εξ ορισμού, οι πράξεις που διέπουν τη δυνατότητα εκτελέσεως οικοδομικών εργασιών μεταβάλλουν, καμιά φορά ουσιαστικά, την αξία των ακινήτων τα οποία αφορούν".

¹ Απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (πρώτο τμήμα) της 18ης Ιανουαρίου 2007 στην υπόθεση C-220/05 Jean Auroux και άλλοι κατά Commune de Roanne

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	22.2.2010
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 39 –: 1 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Catherine Bearder, Jean-Paul Besset, Sophie Briard Auconie, Zuzana Brzobohatá, Alain Cadec, Ricardo Cortés Lastra, Tamás Deutsch, Rosa Estaràs Ferragut, Seán Kelly, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Iosif Matula, Miroslav Mikolášik, Franz Obermayr, Jan Olbrycht, Wojciech Michał Olejniczak, Markus Pieper, Nuno Teixeira, Michael Theurer, Viktor Uspaskich, Lambert van Nistelrooij, Oldřich Vlasák, Kerstin Westphal, Hermann Winkler, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Χαράλαμπος Αγγουράκης, Γεώργιος Σταυρακάκης, Μιχάλης Τρεμόπουλος, Евгений Кирилов
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Vasilica Viorica Dăncilă, Karin Kadenbach, Heide Rühle, Peter Simon, László Surján, Evžen Tošenovský, Sabine Verheyen